

До Председателя на научното жури
за оценяване дисертационен труд
на докторант Михаела Стоянова Монова
кандидат за присъждане на образователната
и научна степен „доктор“ по докторска
програма „Финанси, парично обръщение, кредит и
застраховка“ (Финанси)

С т а н о в и щ е

от доц. д-р Ренета Маринова Димитрова, НБУ, за придобиване на научната степен „доктор“ с кандидат Михаела Стоянова Монова

Относно: Дисертационен труд на тема „Управление на риска и финансовото състояние на застрахователните компании чрез презастраховане“, с научни ръководители доц. д-р Валентин Милинов, доц. д-р Ирена Маркова

Становището се представя съгласно Заповед № 1119 от 21 декември 2021 г. на Ректора на СА „Д. А. Ценов“ - Свищов

I.Общо представяне на дисертационния труд

Докторант Монова обявява като **обект** на дисертацията финансовите измерения на презастрахователната дейност на застрахователните компании.

. Що се отнася до **предмета** на научното изследване, това са възможностите за управление на риска и финансовото състояние на застрахователните компании чрез презастраховане.

Дисертационният труд е добре балансиран и има класическа **структура**, състояща се от увод, три глави, заключение, библиография и приложения. Същият е разработен в обем от 177 стандартни страници, от които 149 страници са основен текст и 13 страници – приложения. Той съдържа 3 фигури, 4 графики, 31 таблици и 17 приложения.

Представен е пред научната общност в 3 публикации, от които една студия и два доклада в специализирани научни издания. Тези публикации са напълно достатъчни за изпълнение на минималните национални изисквания за присъждане на ОНС „доктор“.

Докторант Монова е проучила значителен обем **научна литература**, списъкът на която включва 106 източника, от които 76 източника на български език, 30 – на чужд език, 3 нормативни акта и 12 електронни източника. Обемът литература показва задълбочената информированост на автора по изследваната от него тематика.

II.Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

Дисертационният труд е посветен на тема с безспорна актуалност, защото застрахователните компании са важен участник на финансовия пазар и както всички други финансови институции са поставени пред много предизвикателства, вкл. и в наши дни. Така, да се изследват различни аспекти на управлението на риска и

финансовото състояние на застрахователните компании, посредством презастраховането, е добър избор.

Дисертационният труд, представен за становище, се преценява като обхватно и задълбочено монографично изследване и разработване.

Авторът на дисертационния труд показва добри умения за боравене с научни понятия. Стилът е разбираем и с необходимата логическа последователност и обвързаност на изложението.

Авторефератът съответства на съдържанието на дисертационния труд и от прочитането му се добива представа за изпълненото от докторанта научно изследване.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

Справката за приносите в дисертационния труд е обявена като състав на автореферата. Преценката ми за приносите е, че са съществени и представят научните и научно-приложните качества на дисертационния труд. По-съществените от тях са:

Първо. Теоретичен принос на докторант Монова е направеният анализ на влиянието на презастраховането върху балансовите позиции и финансовите показатели на общо застрахователните дружества от капиталова гледна точка, и то в условията на Ковид пандемия и икономическа рецесия.

Второ. Принос с научно-приложно естество е направеното изследване на състоянието и тенденциите на развитие на застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите в ЗАД „ОЗК Застраховане“. Изведени са факторите, които повишават цената на този застрахователен продукт.

Трето. Принос с научно-приложно естество е направеният от докторант Монова подробен анализ на новите европейски регулации за диверсификация на инвестиционния портфейл на застрахователните компании и аргументирания извод, че положително влияние върху финансовата устойчивост на тези компании има анализа и оценката на връзката риск - възвръщаемост, което ще допринесе за постигане на висока доходност на инвестициите.

IV. Въпроси по дисертационния труд

Съществени критични бележки към дисертационния труд нямам. Мога да посоча някои недостатъци, присъщи за трудовете на повечето докторанти, като повествователния характер на места, необходимост от по-голяма аргументация и по-категорично мнение. Бих желала докторант Монова да обясни защо определя като неадекватни наложените от Съвета на бюрата мерки по отношение на поставения под мониторинг български застрахователен пазар.

V. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение

На основата на всичко гореизложено може да бъде направен извода, че докторант **Михаела Монова** притежава много добра теоретична и практическа подготовка по темата на дисертацията, показва умение да идентифицира важни проблеми на методологическо и практико-приложно равнище и да провежда самостоятелно научно изследване. Като член на научното жури ще гласувам с убеденост за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ на **докторант Михаела Стоянова Монова**.

20.01.2022 г.

Изготвил становището:

доц. д-р Ренета Димитрова